

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

989

Vragen van het lid **Pechtold** (D66) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *het mogelijk niet uitreiken van een prominente mensenrechtenprijs* (ingezonden 12 december 2011).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 23 december 2011).

Vraag 1

Kloppen de berichten waaruit blijkt dat u afziet van uitreiking van de Mensenrechtentulp 2011?¹ Zo ja, waarom heeft u hiervoor gekozen?

Antwoord 1

Er was en is voor mij geen reden om af te zien van de uitreiking van de Mensenrechtentulp. Bekendmaking van de naam van de laureaat van de Mensenrechtentulp 2011 was tot voor kort op verzoek van naasten van de laureaat uitgesteld. Deze dagen hebben zij verzocht tot bekendmaking over te gaan. Daartoe heb ik dan ook besloten.

Vraag 2

Klopt het dat de jury voor de Mensenrechtentulp 2011 als winnaar een Chinese mensenrechtenactiviste die momenteel in de gevangenis zit, had verkozen?

Antwoord 2

Ja, dat klopt. De Chinese mensenrechtenactiviste Ni Yulan is door de onafhankelijke jury verkozen. Zij zit momenteel in de gevangenis in afwachting van haar proces.

Vraag 3

Klopt het dat de familie van de winnaar bereid was deze prijs namens haar in ontvangst te nemen en verheugd was met de aandacht die de prijs zou genereren voor de winnaar?

Antwoord 3

Inderdaad was en is de familie van Ni Yulan bereid de prijs in ontvangst te nemen. De familie en haar advocaat hadden mij eerder verzocht bekendmaking van haar naam en uitreiking van de prijs uit te stellen, in haar belang.

¹ Volkskrant en De Pers van 9 december 2011.

Dat stond voor mij voorop bij de afweging al dan niet tot uitstel over te gaan. Zoals gesteld is haar familie nu van mening dat haar naam bekend kan worden gemaakt.

Vraag 4

Klopt de informatie op de site van de Mensenrechtentulp dat «een onafhankelijke jury» de winnaar kiest?

Antwoord 4

Ja, voor de keuze van de winnaar van de Mensenrechtentulp is een onafhankelijke jury in het leven geroepen. Zij koos uit de inzendingen degene die de Mensenrechtentulp 2011 toegekend krijgt en heeft mij de uitslag meegedeeld.

Vraag 5

Zo ja, waarom heeft u c.q. uw ministerie dan contact opgenomen met de familie om te spreken over uitstel van uitreiking?

Antwoord 5

Zoals te doen gebruikelijk is na de keuze van de jury vervolgens met de directe omgeving van de laureaat contact opgenomen over de prijs en modaliteiten van de uitreiking. Uit die contacten is gebleken dat bekendmaking op dat moment niet in het belang van betrokkene zou zijn. Zoals gesteld in antwoord op vraag 3 heb ik daarom gewacht met de bekendmaking van haar naam. Dat is ook de reden waarom de uitreiking niet op de Dag van de Rechten van de Mens, 10 december jl., heeft plaatsgevonden.

Vraag 6

Deelt u de mening dat deze politieke inmenging bij een onafhankelijk juryoordeel de uitreiking onnodig heeft gepolitiseerd?

Antwoord 6

Er is geen politieke inmenging met het onafhankelijke juryoordeel, zoals ook blijkt uit mijn antwoord op vraag 5.

Vraag 7

Wat is uw reactie op de uitspraak van de juryvoorzitter dat het akkoord van de familie met uitstel «een nieuw geluid» zou zijn?

Antwoord 7

De jury is door mij nauwgezet op de hoogte gehouden van de contacten met de naasten van de laureaat. Dit sluit niet uit dat de jury voorafgaand aan het moment dat deze informatie werd verschaft, beschikte over andere gegevens of inzichten. Ik ben voor mijn afweging afgegaan op de informatie die we van de naaste omgeving van de laureaat kregen, en heb de jury daarover consequent geïnformeerd.

Vraag 8

Heeft u het besluit genomen om de prijs niet nu uit te reiken? Wanneer? Deelt u de mening dat ook dit de uitreiking onnodig heeft gepolitiseerd?

Antwoord 8

Ik heb het besluit om de bekendstelling van de naam en uitreiking van de prijs uit te stellen louter genomen met het oog op het belang van de laureaat. Haar belangenbehartigers gaven eerst aan het niet in haar belang te achten als haar naam al bekend zou worden en de prijs zou worden uitgereikt. Zij verzochten om uitstel. Pas recent hebben zij besloten dat bekendstelling kan plaatsvinden.

Vraag 9

Onderschrijft u de stelling dat zowel het in contact treden met de familie van de winnaar als het besluit om niet uit te reiken, niet past bij een prijs waar een onafhankelijke jury een oordeel velt?

Antwoord 9

Nee, dat onderschrijf ik niet. Zoals gesteld in antwoord op vraag 5, wordt altijd contact gezocht met (naasten van) de laureaat. Het besluit om op een later tijdstip over te gaan tot bekendmaking van haar naam en de uitreiking van de prijs, staat los van de keuze van de jury voor Ni Yulan. Die keuze heb ik geaccepteerd. Bovendien heb ik niet besloten dat er geen uitreiking zou plaatsvinden, maar ben ik op verzoek van de directe omgeving van de laureaat overgegaan tot uitstel.

Vraag 10 en 11

Vreest u dat de geselecteerde winnaar strafverzwaring zou krijgen bij uitreiking? Zo ja, waarop is deze vrees gebaseerd?

Heeft u, al dan niet via ambtelijke lijn, signalen van de Chinese autoriteiten dat dit mogelijk het geval zou zijn?

Antwoord 10 en 11

De naasten van de laureaat hadden om uitstel van de uitreiking verzocht. Om de belangen van de laureaat niet onnodig te schaden geef ik er de voorkeur aan om over de argumenten die zij daarvoor hebben gehanteerd op dit moment geen verdere uitspraken te doen.

Vraag 12

Klopt de stelling uit een persbericht van uw ministerie uit april van dit jaar dat «de prijs bestaat uit het bronzen beeldje van de Mensenrechtentulp en financiële ondersteuning van een project van de winnaar»? Zo ja, welk budget was er dit jaar gereserveerd voor de financiële ondersteuning? Bent u bereid dit budget gereserveerd te houden voor deze winnaar?²

Antwoord 12

Ja, de prijs bestaat uit het beeld van de Mensenrechtentulp en de mogelijkheid een mensenrechten-project voor te stellen dat tot een maximum van 100 000 euro wordt gefinancierd. Over de modaliteiten van de projectfinanciering wordt ieder jaar met de verkozen laureaat overlegd.

Vraag 13

Klopt de stelling uit hetzelfde persbericht dat de winnaar «een Europese toernee» aangeboden zou krijgen «die hem of haar in contact brengt met relevante personen voor zijn of haar werk»? Bent u bereid deze optie open te houden in de toekomst voor deze winnaar?

Antwoord 13

Ook hier geldt dat over de modaliteiten van de toekenning van de prijs ieder jaar met de verkozen laureaat wordt overlegd.

Vraag 14

Deelt u de mening dat de inmenging van het ministerie, zeker gecombineerd met het feit dat de prijs vorig jaar niet, zoals voorheen, in de Ridderzaal werd uitgereikt maar in een zaal op uw ministerie, met daaropvolgend een diner dat u niet bijwoonde, de status van de Mensenrechtentulp heeft gedevalueerd?

Antwoord 14

In het licht van het voorgaande deel ik die mening niet.

Vraag 15

Bent u bereid deze vragen binnen een week te beantwoorden?

Antwoord 15

Voor het bepalen van het juiste tijdstip van beantwoording heb ik mij laten leiden door de ontwikkelingen en de wens u zo accuraat en volledig mogelijk te kunnen informeren.

² «Nominatie Mensenrechtentulp 2011 geopend» (Ministerie van Buitenlandse Zaken, 29-04-2011).